



ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-6/19/5

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor Sirje Biin

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 21.06.2019, Tallinn

Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötaja – Creditreform Eesti OÜ
e-posti aadress: info@creditreform.ee

Isikuandmete vastutav isik töötaja Juhatuses liige

RESOLUTSIOON:

Korralduseseaduse § 28 lõike 1, isikuandmete kaitse seaduse § 56 lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 punktide d ja g alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Kustutada XXX isikuandmed, mille säilitamiseks ei ole seaduslikku alust (sh sõiduki XXX XXX leppetrahvi juurest).
2. Viia Creditreform Eesti OÜ-s isikuandmete töötlemine kooskõlla isikuandmete kaitse üldmääruse ja isikuandmete kaitse seaduse nõuetega, sh
 - a) avalikustada andmekaitsetingimused;
 - b) avaldada andmekaitse spetsialisti kontaktandmed äriregistri ettevõtjaportaalis.

Määratud ettekirjutuse täitmise tähtajaks 08.07.2019.

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas valet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

sunniraha 1200 eurot iga täitmata ettekirjutuse punkti eest.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu

sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse alгатada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. XXX esitas Andmekaitse Inspeksioonile kaebuse Creditreform Eesti OÜ peale seoses isikuandmete töötlemise nõuete rikkumisega.

Kaebuse kohaselt on Creditreform Eesti OÜ 2017. aastal temaga telefoni teel ühendust võtnud seonduvalt sõiduki XXX parkimise leppetrahviga, saanud teada, et ta ei ole sõiduki omanik või vastutav kasutaja ning lubanud isikuandmed kustutada.

2018. aasta suvel saadeti teateid seoses sõiduki XXX leppetrahviga, mille puhul kaebaja kinnitas, et ei ole sõiduki omanik või vastutav kasutaja ning palus andmed kustutada, mida ka teha lubati.

05.12.2018 võttis Creditreform Eesti OÜ uuesti ühendust, olles vahepeal isikuandmeid juurde kogunud. Kaebaja esitas isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 15 kohase päringu oma isikuandmete töötlemise kohta teabe saamiseks. Kaebaja sai 27.12.2018 vastuse, kuid see ei sisaldanud nõutud (IKÜM art 15 kohast) teavet. Samuti selgus, et täitmata on ka isikuandmete kustutamise lubadus, sest uuesti on esitanud ka varasemaid nõudeid.

2. Andmekaitse Inspeksioon alustas isikuandmete kaitse seaduse § 56 lg 3 punkti 8 alusel järelevalvemenetlust, esitades andmetöötlejale 12.02 järelepärimise.

3. Creditreform Eesti OÜ vastas inspeksioonile 26.02.2019.

4. Inspeksioon tegi 08.05.2019 Creditreform Eesti OÜ-le alljärgnevate põhjendustega ettepaneku:

Tulenevalt IKÜM art 5 lg 1 punktist b tohib isikuandmeid koguda kindlaksmääratud ja õiguspärastel eesmärkidel ning neid ei tohi töödelda hiljem viisil, mis nende eesmärkidega vastuolus on. Kui isikuandmete töötlemine on vajalik andmesubjekti osalusel sõlmitud lepingu täitmiseks, on töötlemine tulenevalt IKÜM art 6 lg 1 punktist b seaduslik. Inspeksioon on seisukohal, et juba teadaolevaid, eesmärgipäraselt ja seaduslikul alusel (lepingu täitmiseks) kogutud isikuandmeid (telefoninumbrit) võib tuvastusprotsessis korduvalt kasutada samasugusel eesmärgil.

Antud juhul on leppetrahvi teate saaja sissenõudjat teavitatud, et ta ei ole kõnealuse sõiduki omanik ega vastutav kasutaja. Esitatud on ka Maanteeameti teatis sellest, et trahvi tegemise päeva seisuga ei ole XXX sõiduki omanik ega vastutav kasutaja. Seega on tõendanud seose puudumine XXX nõudega. Creditreform tugineb üksnes väitele, et kaebaja on 05.12.2018 kinnitanud auto vastutavaks kasutajaks olemist. Kaebaja lükkab selle väite sekkumistaotluses ümber, mööndes, et on seda autot üksnes kasutanud.

Kuna XXX on esitanud dokumendi, et ei olnud vastutav (ei olnud omanik ega vastutav kasutaja) trahviteatises märgitud nõude täitmise eest, tuleb tema andmed nimetatud trahvi juurest kustutada. Creditreform ei ole esitanud ühtegi tõendit vastupidise kinnitamiseks. Kui on tõendatud seose puudumine parkimiskorda rikkunud sõidukiga, ei ole asjakohased viited tõendamiskoormise ümberjagamist käsitlevatele kohtulahenditele.

Creditreform märgib vastuses, et ei kustuta andmeid enne nõude tasumist, ta ei saa neid kustutada tuginedes IKÜM artikli 17 lõike 3 punktile e, kuna need on vajalikud õigusnõuete

koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks.

Juhin siinjuures tähelepanu, et isikuandmete töötlemise üks põhimõte on andmete õigsus – andmed peavad olema õiged ja ajakohased ning ebaõiged isikuandmed tuleb viivitamatult kustutada või parandada (IKÜM art 5 lg 1 p d). Kui andmed ei ole õiged, tuleb need kustutada, kustutamist ei saa siduda võla tasumisega isiku poolt, kes selleks kohustatud ei ole. Pealegi ei too ka võla tasumine kaasa andmete kustutamist, kui nende säilitamise kohustus tuleneb seadusest (vt Creditreformi vastuse p 6).

Isikuandmete igasugune töötlemine peab olema seaduslik ja õiglane. Füüsilisi isikuid puudutavate isikuandmete töötlemine ja nende andmete töötlemise ulatus praegu või tulevikus peab olema nende jaoks läbipaistev. Läbipaistvuse põhimõte eeldab, et nende isikuandmete töötlemisega seotud teave ja sõnumid on lihtsalt kättesaadavad, arusaadavad ning selgelt ja lihtsalt sõnastatud. Füüsilisi isikuid tuleks teavitada isikuandmete töötlemisega seotud ohtudest, normidest, kaitsemeetmetest ja õigustest ning sellest, kuidas nad saavad sellise andmete töötlemisega seoses oma õigusi kasutada.

Creditreform Eesti OÜ ei ole isikuandmete töötlemise teavet lihtsalt kättesaadavaks teinud. Veebilehel puudub selle kohta igasugune teave. Olukorras, kus suhtluseks pakutakse elektroonilist kanalit, on loogiline ka olulise teabe samal moel avalikustamine. Vastuse punktist 4 (*Antud tingimustega on võimalik tutvuda Creditreform Eesti OÜ kontor asukohaga Pirita tee 20, Tallinn või edastame info kripteeritud kujul pärijale*) saab pigem järeldada, et andmekaitsetingimustega tutvumine on võimalikult ebamugavaks, kui mitte võimatuks, tehtud.

Ka ei ole kättesaadav teave andmekaitse spetsialisti kohta. Isikuandmete kaitse üldmääruse art 37 lõike 7 kohaselt peab andmetöötleja avaldama andmekaitseametniku (andmekaitse spetsialisti) kontaktandmed ning teatama need järelevalveasutusele. Mõlemat ühekorruga saab andmetöötleja teha äriregistri ettevõtjaportaali kaudu – sinna sisestatud AKSi näeb nii avalikkus kui inspeksioon. Praegu ei ole andmekaitse spetsialisti kohta andmeid ei kodulehel ega ka ettevõtjaportaalis.

Eeltoodust tulenevalt teen Creditreform Eesti OÜ-le ettepaneku:

- 1. Kustutada XXX isikuandmed, mille säilitamiseks ei ole seaduslikku alust (sh sõiduki XXX XXX leppetrahvi juurest).**
- 2. Viia Creditreform Eesti OÜ-s isikuandmete töötlemine kooskõlla isikuandmete kaitse üldmääruse ja isikuandmete kaitse seaduse nõuetega, sh**
 - a) avalikustada andmekaitsetingimused;**
 - b) avaldada andmekaitse spetsialisti kontaktandmed äriregistri ettevõtjaportaalis.**
- 3. Esitada inspeksioonile kinnitus ettepaneku täitmisest punkti 1 osas hiljemalt 15.05.2019 ning punkti 2 osas hiljemalt 31.05.2019.**

Juhin tähelepanu, et Andmekaitse Inspeksioonil on õigus teha ettekirjutus (koos igakordse sunniraha määramisega kuni rikkumise kõrvaldamiseni) isikuandmete töötlemise lõpetamiseks, kui selleks puudub õiguslik alus. Koos ettekirjutusega võidakse määrata ka sunniraha, mida võidakse välja mõista igakordsel ettekirjutuse rikkumisel. Sunniraha ülemmäär on isikuandmete kaitse seaduse § 60 kohaselt kuni 20 000 000 eurot või ettevõtja puhul kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem].

Haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 1 kohaselt on Teil õigus esitada Andmekaitse Inspeksioonile asja kohta ka oma arvamus ja vastuväited.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

Isikuandmete töötleja ei ole ettepanekus nimetatud tähtaegadeks ettepanekut täitnud ega esitanud omapoolseid selgitusi või vastuväiteid.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Creditreform Eesti OÜ ei ole täitnud ettepanekut Andmekaitse Inspektsiooni antud tähtaegadeks.

Inspektsioon on ettepaneku saatnud äriregistris avaldatud Creditreform Eesti OÜ e-postiaadressile info@creditreform.ee. Nimetatud adressile on inspektsioon nii selle kui muude menetluste käigus ka varem kirju edastanud ning nendele vastuseid saanud. Seega ei ole põhjust kahelda, et tegemist on toimiva aadressiga, millele saadetud kirjad jõuavad adressaadini. HMS § 27 lg 2 punkti 3 alusel loetakse elektrooniliselt edastatud dokument kättetoimetatuks, kui see on edastatud äriühingu äriregistrisse kantud elektronposti aadressil.

Andmekaitse Inspektsioon ei ole saanud andmetöötlejalt kinnitust kaebaja andmete kustutamise kohta (ettepaneku p 1). Kaebaja on 11.06.2019 teatanud inspektsioonile, et ka tema ei ole saanud teadet andmete kustutamisest.

Kontrollinud andmetöötleja kodulehte, selgub, et seal ei ole siiani avaldatud teavet ei andmekaitsetingimuste ega ka andmekaitse spetsialisti kohta. Andmekaitse spetsialisti kontaktandmetest ei ole Andmekaitse Inspektsiooni teavitatud ei eraldi kirjaga ega ettevõtjaportaali kaudu (ettepaneku p 2).

Seega on täitmata IKÜM art 37 lõikest 7 tulenev kohustus andmekaitse spetsialisti andmed avaldada ja nendest järelevalveasutust teavitada. Seda, kui konkreetse menetluse käigus küll vastatakse, kes on andmekaitse spetsialist, ei saa lugeda eelnimetatud artiklis sätestatud andmetöötleja kohustuse täitmiseks.

Andmetöötleja ei ole inspektsiooni teavitanud põhjustest, mis takistavad ettepaneku täitmist ega taotlenud täitmise tähtaja pikendamist.

Kuna Creditreform Eesti OÜ jättis tähtajaks täitmata Andmekaitse Inspektsiooni ettepaneku ning inspektsioonil ei ole selleks teada ühtegi mõjuvat põhjust, teen isikuandmete kaitse nõuete rikkumise lõpetamiseks andmetöötlejale ettekirjutuse koos sunniraha hoiatusega.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sirje Biin
juhtivinspektor
peadirektori volitusel